

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Ioannis Calvini, Magni Qvondam Genevensivm Ministri,
Vita, Moribus, rebus gestis, studijs, ac denique morte
Historia**

Bolsec, Hieronymus

Coloniae, 1582

VD16 B 6510

Capvt XXII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34782

tatæ, & mirum in modum ex earum lectione
 offensi fuere; ex quibus quàm maligno spiritu
 ageretur Calvinus, quantaq; eius iniquitas es-
 set, cognoscerent. Quem Theodorus Beza ni-
 hilominus laudibus in cœlum ferre, & super o-
 mnes alios leni admodum animo fuisse, beni-
 gno, tranquillo, pacifico persuadere conatur,
 ratus cum stolidis ouibus, vel inconsideratis
 vitulis, quos facilè decipere queat, sibi rem esse.

CAPVT XXII.

AD extremos eius annos veniamus,
 videamusq;, quàm varijs ante obi-
 tum morbis afflictus consumptus-
 que fuerit. Scribit Beza, phthysi, co-
 lica, asthma seu respirandi difficultate, calcu-
 lo, podagra, hæmorrhoidibus vexatum fuisse,
 præter sibi familiarem hemicraniam & acres ca-
 pitis dolores, quibus plerunque torquebatur.
 En tibi varia & diuersa, quæ simul in ipsum in-
 gruerunt, morborum genera, & cum quibus
 valdè miserè per multos annos, imò verò usq;
 dum spiritum exhalaret, conflictatus fuit; cer-
 tum & expressum diuinæ aduersus eum ire in-
 dicium ac testimoniũ. Quod si quis, multos e-
 tiam sanctos homines, dum in hac vita essent,
 dira multa, & in corpore, & in bonis perpeffos,
 alleget, & de Iob satis cognitum omnibus exem-
 plum proferat; Respondebo, sic Deo visum fu-
 isse, vt tanquam illustre patientiæ exemplum

futurus in bonis hic atq; corpore affligeretur; sed ad fiduciam in nobis stabiliendam confirmandamq; , nunquam se iustum, sibi ex animo ac verè fidentem deserturum, omnibus eundē Iob calamitatibus liberatum, omni foelicitate, & multis rursus magnisq; muneribus cumulasse. Quod S. Iacobus cap. 5. epistolæ suæ Canonicae pulchrè in hæc verba explicauit; Sufferentiã, inquit, Iob audistis, & finem Domini vidistis, hoc est, exitum atque finem, quem eius afflictioni Dominus imposuit. Et vidistis, inquit, quoniam misericors est Dominus & miserator. Quibus verbis sententias nobis Dauidis proponere, & in memoriam reuocare Apostolus voluisse videtur, quæ sunt 33. Psalmo, quibus suo exemplo ad Deum laudandum, timendum, eiq; fidendum, eius gratia & benignitate erga bonos, seueritate contra malos proposita, inuitat: Oculi Domini, inquit, super iustos, & aures eius in preces eorum; vultus autem Domini super facientes mala, vt perdat de terra memoriam eorum. Clamauerunt iusti, & Dominus exaudiuit eos, & ex omnibus tribulationibus eorum liberauit eos. Iuxta est Dominus his, qui tribulato sunt corde, & humiles spiritu saluabit: Multæ tribulationes iustorum, & de omnibus his liberabit eos Dominus. Et sequitur: Mors peccatorum pessima, & qui oderunt iustum, delinquent. Sic prioris ad Corinth, epistolæ cap. 10. D. Paulus Dei filijs & electis

Etis, si in hoc mundo in calamitates & miseras incidere ipsos contingat, certam liberationem foelicemque exitum promittit: Fidelis, inquiens, Deus est, qui non patietur vos tentari supra id, quod potestis, sed faciet cum tentatione prouentum, vt possitis sustinere. Sed ad Caluinum nostrum, & ad grauisimos eius, variosque morbos, quibus miserè ad extremum vsque spiritum excruciatu fuit, reuertamur; quem, preter eos, quos Beza referente commemorauimus, eo quoque morbi genere afflictum constat, quo iusto Dei iudicio quosdam manifestos & apertos Dei hostes, qui diuinum honorem atque gloriam inuaserant, sibi que vsurpant, vexatos punitosque legimus, is est pedicularis. nam & hi vermes totum eius corpus peruaserunt, & foetidissimo, ac virulentissimo circa verenda vlcere, vermibus has sic foede vlcernas partes miserime corrodentibus, percussus est. Sic quondam Honorius II. Vandalorum Rex, postquam Ecclesiam Orthodoxam annos octo persecutus fuerat, pediculari morbo consumptus est: Sic Arnulphus Imperator, Caroli Crassii successor, magnus templorum violator, vastatorque: Sic Maximianus immanissimus Christianorum hostis: Sic Antiochus Epiphanes, homo summe nefarius, impius, & magnus veterator, qui templo Hierosolymitano nefarie expilato, ad veri Dei contemptum Iouis in illo simulachrum statuit & erexit: Sic crudelis Herodes,

G S

qui

qui innocentes pueros sustulit, sibiq; Dei honorem & titulum vsurpauit; sic, inquam, hi omnes nefarij & scelerati à vermibus corrofi, extincti sunt. Sic demum plures alij hypocritæ, Deiq; hostes, qui prætextu & colore sanctitatis atque zeli assumpto, veritatem oppugnant, iusto Dei iudicio & vindicta in hac vita à pediculis grauissimè vexati, & à vermibus miserè corrofi, post longum & diuturnum cruciatum exterminati sunt, morteq; extincti, & post hanc in alteram illam longè miserrimam mortè ad æternas illas infernales pœnas in perpetuum cruciandi sunt præcipitati. In quos illud Psalmistæ verissimè quadrat: Duplici contritione afflixit illum. Quomodò sanè duplici consummatione Calvinus dici potest cõsumptus. Nam quicquid scribat Beza, quantumuis se illis, qui mortem eius impiè traductæ vitæ amplum satis testimoniũ tulisse censent, opponat, & Calvinum filiorum Dei morte ex hac vita excessisse, contendat, verissimum tamen est, quod grauissimos dolores & asperrimos cruciatus, quibus Dei in illum seuera grauissimaq; manu ingruente excruciabatur, non ferens, Dæmonibus inuocatis, iurans, execrans & blasphemans miser expirauerit. Cuius illi testimonium perhibuere, qui decumbenti ad extremum vsq; hælitum ministrârunt. Idcirco neget, quantum uolet Beza, negentq; alij, satis sic se rem habere exploratum est; imò hoc etiam, quòd diem atque horam

horam

horam detestatus sit & execrârit, quam vnquâ
 studijs vel scriptionibus impendisset, cum ex
ulceribus totoque corpore grauisissimi foetores
emanarent, ob quorum graueolentiam & sibi
ipsi grauis, &, quæ eum circumstabat, familia
erat. Quam causam fuisse etiam hi eius dome-
 stici narrârunt, quod visitari se nollet. Cæte-
 rum Theodorus Beza aliud quid recitat, quod
 ad magnum etiam, Magistri sui, amici atque pa-
 rentis, Caluini encomium & honorem perti-
 nuisse censet; id ego silentio præterire non de-
 beo, scilicet, cum per morbum domi detinere-
 tur, & idcirco côciones lectionesq; necessariò
intermitteret, ociosum tamen minimè desedis-
se, sed domi etiam suæ labori sedulò incubuis-
se, & eo quidem tempore postremam suam In-
stitutionem Latinam simul & Gallicam, & au-
spicatam, & absolutam ab ipso esse. Vbi non erit
 absolum, si quis Bezam interroget, quænam
 illa fuerit postrema Institutio ab ipso tum cœ-
 pta & absoluta. Non enim est nobis nisi prima
 illa conspecta, quàm diu antè & composuerat,
 & in lucem emiserat. Quæ si tam erat benè, ad-
 eoque absolutè facta scriptaque, nihil vt in ea
 desideraretur, quod fuit operæpretium, toties
 eandem formare & reformare? En tibi autem
 in aperto mendacio deprehensus tenetur, quo
 affirmauerat, magistrum suū & parentem Cal-
 uinum ita extremè & absolutè doctum fuisse,
 nunquam vt sententiam aut dogma à se prola-

tum aut scriptum retractauerit, correxeritque. Cæterum astum Caluini considera: reprehensus quippe & hæreseos notatus ab ijs, qui in eius Institutionibus primæ & secundæ editionis, crassos eius errores falsasq; sententias multas offenderāt, ipse errores in libris suis admissos primum corrigebat, ac tum, suppressis prioribus exemplaribus, & alijs in lucem editis nouis, illos, à quibus erat reprehensus, quæue censura interposita, erroris eum hæreseosq; damnauerant, laceffens, eis se audacter opponebat, mendaces, impostores, calumniatores vocans, & ad illam editionem appellans, ex qua errores sustulerat. Per quam imposturam absoluti alicuius & irreprehensibilis doctoris, qui nihil à se scriptum dictumue retractasset, qualis uideri haberi que ab omnibus cupiebat, nomen sibi & opinionem parare conabatur.

CAPVT XXIII.

SED de Caluini vita, maligno ingenio, imposturis, de eiusdem immensis doloribus, quibus ante obitum potenti & iusta Dei dextra miserè excruciatu fuit, de que eius animam agentis impatientia atque desperatione satis superque hætenus dictum est; sequitur, ut de doctrinam, & quanta ille sinceritate in sacra scriptura tractanda versatus sit, dispiciamus. Illum enim Beza in præfatione sua super omnes omnino san-